

No. 48689*

**Portugal
and
Ukraine**

Agreement between the Portuguese Republic and Ukraine concerning military co-operation. Lisbon, 24 June 2008

Entry into force: *15 October 2010 by notification, in accordance with article 10*

Authentic texts: *English, Portuguese and Ukrainian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Portugal, 11 July 2011*

**No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.*

**Portugal
et
Ukraine**

**Accord de coopération militaire entre la République portugaise et l'Ukraine.
Lisbonne, 24 juin 2008**

Entrée en vigueur : *15 octobre 2010 par notification, conformément à l'article 10*

Textes authentiques : *anglais, portugais et ukrainien*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Portugal, 11 juillet 2011*

** Numéro de volume RTNU n'a pas encore été établie pour ce dossier. Les textes reproduits ci-dessous, s'ils sont disponibles, sont les textes authentiques de l'accord/pièce jointe d'action tel que soumises pour l'enregistrement et publication au Secrétariat. Pour référence, ils ont été présentés sous forme de la pagination consécutive. Les traductions, s'ils sont inclus, ne sont pas en form finale et sont fournies uniquement à titre d'information.*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT
BETWEEN
THE PORTUGUESE REPUBLIC
AND UKRAINE
CONCERNING MILITARY CO-OPERATION

The Portuguese Republic and Ukraine, hereinafter referred to as «Parties»,

Guided by the provisions of the United Nations Charter, the Final Act of the Conference on Security and Co-operation in Europe, the Paris Charter for a New Europe, the Vienna Document on Security and Co-operation and other international documents of OSCE;

Aiming to contribute to the consolidation of peace, stability and security in the European-Atlantic region;

Wishing to develop bilateral co-operation and mutual understanding between the Parties and their Armed Forces, especially in the framework of the Euro-Atlantic Partnership Council and the Partnership for Peace Program;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1
PURPOSE OF THE AGREEMENT

The purpose of this Agreement is to establish the general principles that will guide military co-operation between the Parties, within the limits of competency defined by their national legislation.

ARTICLE 2
AREAS OF CO-OPERATION

1. The co-operation will be established in the following areas:

- a) Improvement of organisational structure, development of democratic civilian control and effective management in the Armed Forces;

- b) Military policy and national security issues dialogue;
 - c) Training of the Parties Armed Forces and military units to participate in UN peacekeeping operations;
 - d) Environmental protection against pollution, connected with military activity;
 - e) Legal support to Armed Forces activities, respect of human rights during military service and exchange of experience on the study and introduction to the international military law in the Armed Forces;
 - f) Military education and training of military personnel;
 - g) Humanitarian and cultural activities in the Armed Forces;
 - h) Organisation of communications, information technologies and radio-electronic support;
 - i) Military topography and geodesy;
2. Other areas of military co-operation may be subject of specific agreements between the Parties.

ARTICLE 3 WAYS OF IMPLEMENTING THE CO-OPERATION

1. The co-operation between the Parties will be conducted in the following ways:
- a) Official visits and working meetings of Ministers of Defence, Chiefs of General Staff, Service commanders or other Parties authorised officials;
 - b) Consultations, exchange of experience and information;
 - c) Working group's negotiations, joint seminars and conferences on Armed Forces activity issues;
 - d) Mutual invitations to observe military equipment and armament demonstrations, and military exercises;
 - e) Military experts training in military educational establishments, at courses and by tours of duty;
 - f) Inviting experts in specific issues as consultants.
2. Other ways of co-operation in the areas mentioned in Article 2 can be defined in specific protocols to this Agreement.

**ARTICLE 4
ANNUAL PLANS**

1. On the basis of this Agreement the Parties work out annual plans of military co-operation.
2. The plan of co-operation will include designation, place, date and form of implementation of the activities, and also the number of participants.

**ARTICLE 5
EXCHANGE OF DELEGATIONS**

1. The exchange of delegations of the Parties will be made on the basis of reciprocity and with regard to the following provisions:
 - a) The Sending Party will bear the expenses for international transportation, and also those related with daily allowance;
 - b) The Receiving Party will bear the expenses for accommodation and food, transportation on its own territory, catering at the place of activity, as well as basic medical services in emergency cases.
2. If a delegation consists of more than 10 persons, a separate agreement concerning financial expenses will be concluded.

**ARTICLE 6
PROTECTION OF CLASSIFIED INFORMATION**

The protection of classified information which would be released between the Parties according to their national legislations shall be subject to a separate agreement on mutual protection of classified information between the Parties.

**ARTICLE 7
REVISION**

1. At any time this Agreement may be subject to changes or amendments upon the written request of any of the Parties.
2. The mutually agreed changes or amendments shall be set forth in additional Protocols which constitute an integral part of this Agreement and enter into force according to the provisions settled in article 10.

**ARTICLE 8
SETTLEMENT OF DIVERGENCIES**

Any divergence about the interpretation or implementation of the provisions of this Agreement will be solved by mutual consultation between the Parties.

**ARTICLE 9
DURATION AND TERMINATION**

1. This Agreement is concluded for five years, after which it will be automatically extended for successive one year periods.
2. Each Party may, at any time, denounce this Agreement.
3. The denouncement shall be notified to the other Party, in writing and by diplomatic means, producing effect six months after the reception of the notification.

**ARTICLE 10
ENTRY INTO FORCE**

This Agreement shall enter into force at the date of the reception of the last notification by each Party, in writing and by diplomatic means, of the conclusion of all the required procedures of the internal Law of both Parties.

Done in Lisbon, on the 24th of June 2008, in duplicate, in Portuguese, Ukrainian and English, each version being equally authentic.

In case of differences in the interpretation of this Agreement the English version will prevail.

For the Portuguese Republic
Minister for National Defence

For Ukraine
Minister for Defence

Nuno Severiano Teixeira

Yuri Yekhanurov

[PORTUGUESE TEXT – TEXTE PORTUGAIS]

ACORDO
ENTRE A REPÚBLICA PORTUGUESA
E A UCRÂNIA
RELATIVO À COOPERAÇÃO MILITAR

A República Portuguesa e a Ucrânia, adiante designadas como «Partes»,

Guiadas pelas disposições da Carta das Nações Unidas, a Acta Final da Conferência de Segurança e Cooperação na Europa, a Carta de Paris para uma Nova Europa, o Documento de Viena sobre Segurança e Cooperação e outros documentos relevantes da OSCE;

Visando contribuir para a consolidação da paz, estabilidade e segurança na região Euro-Atlântica;

Desejando desenvolver a cooperação bilateral e a compreensão mútua entre as Partes e suas Forças Armadas, especialmente no quadro do Conselho da Parceria Euro-Atlântica e do Programa da Parceria para a Paz;

Acordaram no seguinte:

ARTIGO 1º
OBJECTIVO DO ACORDO

O objectivo do presente Acordo é o de estabelecer os princípios gerais que guiarão a cooperação militar entre as Partes, dentro dos limites de competência definidos pelas respectivas legislações nacionais.

ARTIGO 2º
ÁREAS DE COOPERAÇÃO

1. A cooperação será desenvolvida nas seguintes áreas:

- a) Melhorias das estruturas organizacionais, desenvolvimento do controlo democrático civil e gestão efectiva nas Forças Armadas;
- b) Política militar e diálogo sobre matérias de segurança nacional;

- c) Treino das Forças Armadas e estruturas militares das Partes para participação em operações de paz das Nações Unidas;
 - d) Protecção ambiental contra a poluição relacionada com a actividade militar;
 - e) Apoio jurídico às actividades das Forças Armadas, respeito pelos direitos humanos durante o serviço militar e troca de experiências sobre o estudo e introdução à Lei Militar internacional nas Forças Armadas;
 - f) Treino e formação militar;
 - g) Actividades humanitárias e culturais nas Forças Armadas;
 - h) Organização das comunicações, tecnologias da informação e apoio rádio-electrónico;
 - i) Topografia militar e geodesia;
2. Outras áreas de cooperação militar poderão ser alvo de acordos específicos entre as Partes.

ARTIGO 3º **MODOS DE EXECUÇÃO DA COOPERAÇÃO**

1. A cooperação entre as Partes será conduzida do seguinte modo:
- a) Visitas oficiais e reuniões de trabalho de Ministros da Defesa, Chefes de Estado-Maior General, Chefes dos Estados-Maiores dos Ramos ou outras entidades oficiais das Partes;
 - b) Consultas, trocas de experiência e informação;
 - c) Negociações entre grupos de trabalho, seminários conjuntos e conferências sobre actividades das Forças Armadas;
 - d) Convites recíprocos para observação de exercícios militares e exposições de equipamento militar;
 - e) Treino de peritos militares através de cursos nos estabelecimentos de ensino militar;
 - f) Convite a peritos, como conselheiros, em questões específicas.
2. Outras formas de cooperação nas áreas mencionadas no artigo 2º serão definidas em protocolos específicos ao presente Acordo.

ARTIGO 4º
PLANOS ANUAIS

1. Com base no presente Acordo as Partes elaboram anualmente planos de cooperação militar.
2. O plano de cooperação incluirá a designação, o local, a data e o modo de implementação das actividades e ainda o número de participantes.

ARTIGO 5º
TROCA DE DELEGAÇÕES

1. A troca de delegações das Partes será feita com base na reciprocidade e de acordo com as seguintes disposições:
 - a) A Parte que visita será responsável pelas despesas dos transportes internacionais e ajudas de custo diárias;
 - b) A Parte que recebe será responsável pelo alojamento e alimentação, transporte no seu território, refeições no local onde decorrem as actividades, bem como pelos serviços médicos básicos em caso de emergência.
2. Se uma delegação for composta por mais de dez pessoas, será feito um acordo adicional para as respectivas despesas financeiras.

ARTIGO 6º
PROTECÇÃO DA INFORMAÇÃO CLASSIFICADA

A protecção da informação classificada que será disponibilizada entre as Partes, de acordo com as respectivas legislações nacionais, será alvo de um acordo específico de protecção mútua de informação classificada entre as Partes.

ARTIGO 7º
REVISÃO

1. Em qualquer momento o presente Acordo pode ser sujeito a alterações ou emendas através de um pedido escrito de qualquer das Partes.
2. As alterações ou emendas acordadas mutuamente constarão de Protocolos adicionais que constituem parte integrante do presente Acordo e entrarão em vigor em conformidade com as disposições definidas no artigo 10º.

ARTIGO 8º
RESOLUÇÃO DE DIVERGÊNCIAS

Qualquer divergência acerca da interpretação ou implementação das disposições do presente Acordo será resolvida através de consultas mútuas entre as Partes.

ARTIGO 9º
DURAÇÃO E CESSAÇÃO

1. O presente Acordo tem a duração de cinco anos, após o que continuará automaticamente a vigorar por períodos sucessivos de um ano.
2. Cada Parte pode, a qualquer momento, denunciar o presente Acordo.
3. A denúncia será comunicada à outra Parte, por escrito e por via diplomática, produzindo efeitos seis meses após a recepção da notificação.

ARTIGO 10º
ENTRADA EM VIGOR

O presente Acordo entrará em vigor na data da recepção da última notificação, por escrito e por via diplomática, de que foram cumpridos os requisitos de direito interno de ambas as Partes necessários para o efeito.

Feito em Lisboa, em 24 de Junho de 2008, em duplicado, em Português, Ucraniano e Inglês, sendo cada versão igualmente autêntica.

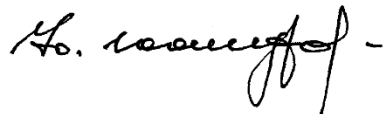
No caso de diferenças de interpretação do presente Acordo, prevalecerá a versão em inglês.

Pela República Portuguesa
O Ministro da Defesa Nacional

Pela Ucrânia
O Ministro da Defesa

Nuno Severiano Teixeira

Yuriy Yekhanurov

[UKRAINIAN TEXT – TEXTE UKRAINIEN]

У Г О Д А
МІЖ ПОРТУГАЛЬСЬКОЮ РЕСПУБЛІКОЮ
ТА УКРАЇНОЮ ПРО ВІЙСЬКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Португальська Республіка та Україна (далі – Сторони),
керуючись положеннями Статуту Організації Об'єднаних Націй,
Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі, Паризької
хартії для нової Європи від 21 листопада 1990 року, Віденського
документа 1999 року переговорів про заходи зміцнення довіри і безпеки
від 16 листопада 1999 року та інших документів Організації з безпеки і
співробітництва в Європі,

маючи на меті сприяти зміцненню миру, стабільності та безпеки у
Євроатлантичному регіоні,

бажаючи розвивати двосторонні відносини і взаємну довіру між
Сторонами та збройними силами держав Сторін, зокрема в рамках Ради
Євроатлантичного Партнерства та програми “Партнерство заради миру”,
домовилися про таке:

СТАТТЯ 1
Мета Угоди

Ця Угода має на меті встановлення загальних принципів здійснення
військового співробітництва між Сторонами відповідно до компетенції,
визначеної національним законодавством.

СТАТТЯ 2
Напрями співробітництва

1. Співробітництво Сторін здійснюється у таких напрямках:

а) удосконалення організаційної структури, розвиток
демократичного цивільного контролю та підвищення ефективності
керівництва в збройних силах;

б) діалог із проблемних питань формування військової політики та
національної безпеки;

в) підготовка військових підрозділів збройних сил Сторін для участі
в миротворчих операціях ООН;

г) охорона навколишнього середовища від забруднень, пов'язаних із
діяльністю військових формувань;

д) правове забезпечення діяльності збройних сил, прав людини під
час проходження військової служби, а також обмін досвідом щодо
вивчення і впровадження норм міжнародного права в збройних силах;

- f) військова освіта і підвищення кваліфікації військових кадрів;
- g) гуманітарна та культурно-виховна діяльність у збройних силах;
- h) організація зв'язку, інформатизації і радіоелектронного забезпечення;
- i) військова топографія та геодезія.

2. Інші напрями військового співробітництва можуть бути предметом окремих угод між Сторонами.

СТАТТЯ 3

Форми співробітництва

1. Співробітництво між Сторонами здійснюється в таких формах:

- a) офіційні візити і робочі зустрічі на рівні міністрів оборони, начальників генеральних штабів, командувачів видів збройних сил або інших уповноважених Сторонами осіб;
- b) консультації, обмін досвідом та інформацією;
- c) переговори робочих груп, проведення спільних семінарів і конференцій з питань діяльності збройних сил;
- d) взаємні запрошення на показ військової техніки, озброєння та на військові навчання;
- e) підготовка військових фахівців у військових навчальних закладах, на курсах і шляхом стажування;
- f) запрошення фахівців з конкретних питань як консультантів.

2. Інші форми співробітництва в напрямках, зазначених у статті 2 цієї Угоди, Сторони визначають в окремих протоколах до цієї Угоди.

СТАТТЯ 4

Щорічні плани

1. Сторони розробляють щорічні плани військового співробітництва на основі цієї Угоди.

2. Ці плани співробітництва будуть включати назву, місце, дату та форму проведення заходу, а також кількість учасників.

СТАТТЯ 5

Обмін делегаціями

1. Обмін делегаціями Сторін буде здійснюватися на основі взаємності та відповідно до таких положень:

- a) Сторона, що направляє, бере на себе витрати, пов'язані з проїздом членів делегації та виплатою добових;

б) Сторона, що приймає, бере на себе витрати, пов'язані з розміщенням членів делегації, їх харчуванням у місці проведення заходів та розташуванні, транспортним забезпеченням та наданням невідкладної медичної допомоги.

2. Якщо до складу делегації входить понад 10 осіб, застосовуватиметься окрема домовленість.

СТАТТЯ 6

Захист секретної інформації

Порядок захисту секретної інформації та матеріалів, обмін якими здійснюватиметься відповідно до національного законодавства Сторін, буде предметом укладення окремої угоди між Сторонами про взаємний захист секретної інформації.

СТАТТЯ 7

Зміни та доповнення

Кожна Сторона може письмово запропонувати зміни та доповнення до цієї Угоди у будь-який час.

Погоджені зміни та доповнення оформляються окремими протоколами, що становлять невід'ємну частину цієї Угоди і набувають чинності відповідно до положень Статті 10 цієї Угоди.

СТАТТЯ 8

Вирішення спорів

Будь-які спори щодо тлумачення чи застосування положень цієї Угоди вирішуються Сторонами шляхом проведення взаємних консультацій.

СТАТТЯ 9

Тривалість та припинення дії

1. Ця Угода укладається на п'ятирічний термін, після чого дія цієї Угоди автоматично продовжується на кожний наступний рік.

2. Кожна Сторона може у будь-який час припинити дію цієї Угоди.

3. Сторона письмово та дипломатичними каналами повідомляє іншу Сторону про свій намір припинити дію цієї Угоди. Дія Угоди припиняється через шість місяців після отримання повідомлення.

СТАТТЯ 10
Набуття чинності

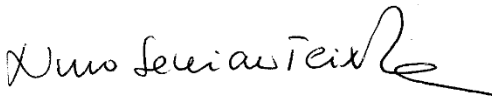
Ця Угода набуває чинності з дати останнього письмового повідомлення дипломатичними каналами про виконання Сторонами всіх внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання нею чинності, у відповідності до національного законодавства Сторін.

Вчинено в м.Лісабон 24 червня 2008 року в двох примірниках, кожний португальською, українською та англійською мовами, при цьому всі тексти є автентичними.

У разі виникнення розбіжностей щодо тлумачення положень цієї Угоди, перевага надається тексту англійською мовою.

За Португальську Республіку

За Україну

Міністр національної оборони
Португальської Республіки

Міністр оборони України

Нуно Северіано Тейшейра

Юрій Єхануров

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD DE COOPÉRATION MILITAIRE ENTRE LA RÉPUBLIQUE PORTUGAISE ET L'UKRAINE

La République portugaise et l'Ukraine, ci-après dénommées « les Parties »,

Guidées par les dispositions de la Charte des Nations Unies, de l'Acte final de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe, de la Charte de Paris pour une nouvelle Europe, du Document de Vienne sur la sécurité et la coopération et d'autres documents internationaux de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe;

Désireuse de contribuer à la consolidation de la paix, à la stabilité et à la sécurité en Europe atlantique;

Animées du désir de développer des relations de coopération bilatérale et de renforcer la compréhension mutuelle entre les Parties et leurs forces armées, notamment dans le cadre du Conseil de partenariat euro-atlantique et le Partenariat pour le programme de paix;

Sont convenues de ce qui suit :

Article premier : Objectif de l'Accord

Le présent Accord a pour objet d'établir les principes généraux qui régiront la coopération militaire entre les Parties, dans les limites des compétences définies par leur législation interne.

Article 2 : Domaines de coopération

1. La coopération sera établie dans les domaines suivants :
 - a) Amélioration de la structure organisationnelle, élaboration d'un mécanisme de contrôle civil démocratique et mise en place d'une gestion efficace dans les forces armées;
 - b) Dialogue en matière de politique militaire et de sécurité nationale;
 - c) Formation des forces armées et des unités militaires des Parties en vue de participer à des opérations de maintien de la paix des Nations Unies;
 - d) Protection de l'environnement contre la pollution associée à l'activité militaire;
 - e) Appui juridique aux activités des forces armées, respect des droits de l'homme au cours du service militaire et échange de données d'expérience sur l'étude et l'introduction du droit militaire international dans les forces armées;
 - f) Instruction et formation militaires du personnel militaire;
 - g) Activités humanitaires et culturelles dans les forces armées;
 - h) Organisation d'un appui en matière de communications, de technologies de l'information et de réseaux radioélectroniques;

- i) Topographie et géodésie militaires.
2. D'autres domaines de coopération militaire peuvent faire l'objet d'accords spécifiques entre les Parties.

Article 3 : Modalités de mise en œuvre de la coopération

1. La coopération entre les Parties prend les formes suivantes :
 - a) Visites officielles et réunions de travail des Ministres de la défense, des chefs d'état-major, des commandants du service ou d'autres fonctionnaires habilités des Parties;
 - b) Consultations, échange de données d'expérience et de renseignements;
 - c) Négociations, conférences et séminaires conjoints tenus par les groupes de travail sur les questions liées aux activités des forces armées;
 - d) Invitations mutuelles à assister à des démonstrations d'équipements et d'armements militaires ainsi qu'à des exercices militaires;
 - e) Formation de spécialistes militaires dans des établissements d'enseignement militaire, dans le cadre de cours et de tours de service;
 - f) Invitation adressée à des spécialistes en vue d'obtenir leur point de vue en tant que consultants.
2. D'autres modalités de coopération dans les domaines cités à l'article 2 peuvent être définies dans des protocoles spécifiques au présent Accord.

Article 4 : Plans annuels

1. Sur la base du présent Accord, les Parties élaborent des plans de coopération militaire annuels.
2. Le plan de coopération inclut notamment la désignation, le lieu, la date et la forme de mise en œuvre des activités, ainsi que le nombre de participants.

Article 5 : Échange de délégations

1. L'échange de délégations des Parties se fait sur la base de la réciprocité et compte tenu des dispositions suivantes :
 - a) La Partie qui envoie une délégation prend en charge les frais de transport international, ainsi que ceux associés au versement d'indemnités journalières;
 - b) La Partie qui reçoit la délégation prend en charge les frais d'hébergement, de repas et de transport sur son territoire, les frais de restauration sur le lieu où se déroule l'activité, ainsi que ceux associés aux services médicaux de base en cas d'urgence.
2. Si une délégation se compose de plus de dix (10) personnes, un accord distinct relatif aux charges financières est conclu.

Article 6 : Protection des informations confidentielles

La protection des informations confidentielles qui pourraient être communiquées entre les Parties conformément à leur législation interne fait l'objet d'un accord distinct sur la protection mutuelle des informations confidentielles entre les Parties.

Article 7 : Révision

1. Le présent Accord peut à tout moment être modifié ou amendé sur demande écrite de l'une ou l'autre des Parties.

2. Les modifications ou amendements convenus mutuellement sont fixés dans des Protocoles additionnels qui font partie intégrante du présent Accord et entrent en vigueur conformément aux dispositions énoncées à l'article 10.

Article 8 : Règlement des divergences

Toute divergence concernant l'interprétation ou la mise en application des dispositions du présent Accord est réglée par la voie de consultations mutuelles entre les Parties.

Article 9 : Durée de l'Accord et dénonciation

1. Le présent Accord est conclu pour une période de cinq (5) ans après quoi il sera renouvelé automatiquement pour des périodes successives d'un (1) an.

2. Chaque Partie peut à tout moment dénoncer le présent Accord.

3. La dénonciation est notifiée à l'autre Partie par écrit et par la voie diplomatique, et produit ses effets six mois après la date de réception de la notification.

Article 10 : Entrée en vigueur

Le présent Accord prendra effet à la date de réception de la dernière notification par chaque Partie, par écrit et par la voie diplomatique, de l'accomplissement de toutes les procédures requises par le droit interne des deux Parties.

FAIT en double exemplaire à Lisbonne, le 24 juin 2008, en langues portugaise, ukrainienne et anglaise, tous les textes faisant également foi.

En cas de divergence dans l'interprétation du présent Accord, le texte anglais prévaudra.

Pour la République portugaise :
NUNO SEVERIANO TEIXEIRA
Ministre de la défense nationale

Pour l'Ukraine :
YURIY YEKHANUROV

Ministre de la défense